

ELŐSZÓ

A József Attila Tudományegyetem Pedagógiai-Pszichológiai Tanszékcsoportja, a Magyar Pszichológiai Társaság Dél-magyarországi tagozata és Pszichológiatörténeti Munkacsoportja, valamint a Szegedi Akadémiai Bizottság Pedagógiai és Pszichológiai Szakbizottsága kiállítással egybekötött tudományos emlékülést rendezett Szegeden 1988. október 14-én Várkonyi (Hildebrand) Dezső professzor születésének 100. évfordulója alkalmából.

Várkonyi Dezső 1888-ban született az Esztergom megyei Kéménden hétgyermekes családból. Az esztergomi bencés gimnáziumban érettségizett, majd Pannonhalmára került, ahol elvégezte a teológiát és középiskolai tanári oklevelet szerzett. Tehetségét korán fölismerték, s ezért Pannonhalmán maradt és hamarosan főiskolai tanári kinevezést kapott.

1923-ban egyetemi magántanárrá habilitálták Pécsen, ahol 1924-től könyvtárigazgató. Közben a Sorbonne ösztöndíjasa lett és több külföldi egyetemre is ellátogatott.

1929-ben meghívták Szegedre és fölkerítették a pedagógiai-élektani tanszék vezetésére. Életének a legtermékenyebb időszaka következett. Nyilvános rendes egyetemi tanári működése során az oktató-nevelő munkája, tudományos kutatásai és szakmai közéleti tevékenysége alapján az egyetem egyik legismertebb professzora lett.

1940-ben Erdély egy részének Magyarországhoz csatolása után Kolozsvárra került, majd 1944-ben Budapestre menekült. A háborús körülmények miatt addigi munkái, nagyon értékes kéziratai sajnos odavesztek. Csakis tudását, kivételes szakmai felkészültségét és mélységes humanizmusát hozhatta vissza magával. Itthon rövid ideig különböző helyeken dolgozott, majd Budapesten az egyetem pszichológiai tanszékén kapott beosztást.

Időközben a szerzetesrendeket feloszlatták, de ő ekkor már nem volt tagja a rendnek. Megnősült, feleségül vette Kisfaludy Erős Piroska tanárnőt.

Várkonyi professzor egyetemi működését félbeszakította a személyi kultusz, fiatalon, élete teljében nyugdíjazták. Ezután csak tudományos munkával foglalkozott, pedig még közel negyedszázadot élt és alkotott. 1971-ben hunyt el Budapesten.

A kötet Várkonyi (Hildebrand) Dezső professzor egyik eddig nem publikált tanulmányát és a tudományos emlékülésen elhangzott előadások anyagát tartalmazza.

Várkonyi (Hildebrand) Dezső professor most közölt tanulmányának kéziratát dr. Rókusfalvy Pál egyetemi tanár bocsáj-totta rendelkezésünkre. Köszönetünket ezúton is kifejezzük.